

Toimenpideoite TPA 71/2022 vp

Sebastian Tynkkynen ps ym.

Toimenpideoite rajavartijoiden turvallisuuden parantamisesta

Eduskunnalle

Lokakuussa 2020 sisäministeriö antoi uuden asetuksen, jonka perusteella poliisin on mahdollista käyttää virka-asussaan myös muuta yksilöivää tunnistemerkkiä kuin perinteistä nimilaattaa. Asetuksen mahdollistamana poliisi voidaan jatkossa yksilöidä esimerkiksi numerosarjan perusteella. Nimilaatat eivät jääneet kokonaan virka-asuista pois, vaan ne säilyivät edelleen lähtökohtaisena yksilöintikeinona. Lisäksi poliisi on aiemman tavoin yhä velvollinen esittämään pyydettyä virkamerkkinsä. Asetuksen tavoitteena on suojella poliiseja uhkailuilta, joita virkatehtävien suorittamisen yhteydessä tai niiden ulkopuolella heihin on kohdistettu. Uudistusta voidaan pitää poliisin tehtävien suorittamisen ja henkilöstön turvallisuuden kannalta erittäin tärkeänä.

Rajavartijoiden kohdalla vastaavaa uudistusta käytäntöihin ei kuitenkaan tehty, minkä seurauksena rajavartijat ovat poliiseihin nähden eriarvoisessa asemassa, vaikka uhkakuvat ovat samankaltaisista. Myös rajavartijoihin kohdistetaan ajoittain uhkauksia, jotka vaikuttavat rajavartijoiden turvallisuuteen ja mahdollisesti sitä kautta virkatehtävien suorittamiseen. Uhkailu ja vakavimpana esimerkkinä Torniossa elokuussa 2020 tapahtunut pommi-isku rajavartijoiden käytössä ollutta autoa vastaan osoittavat konkreettisesti tarpeen parantaa rajavartijoiden turvallisuutta. Näiden aiempien uhkakuvien lisäksi tämänhetkinen maailmantilanne ja sen mahdolliset vaikutukset on huomioitava. Jos raja-asemien turvallisuustasoa joudutaan jostain syystä nostamaan, tämä tarjoaisi yhden lisäkeinon henkilöstön turvallisuuden varmistamiseen.

Rajavartiolaitoksen suurin ammattiliitto Rajaturvallisuusunioni on vaatinut, että myös rajavartijoilla tulisi olla poliisien tavoin mahdollisuus korvata virkapuvun nimilaatta muulla tunnisteella. Nimilaatan korvaavan numerosarjan turvin rajavartija olisi edelleen mahdollista yksilöidä, mutta se suojelisi kantajaansa uhkailuilta nykyistä käytäntöä paremmin. Rajaturvallisuusunionin esittämä vaatimus olisi siitäkin näkökulmasta perusteltu, että joidenkin rajavartijoiden kohdalla sukunimi saattaa olla niin harvinainen, että kyseinen henkilö on helposti tunnistettavissa. Tämä asettaa jopa rajavartijat keskenään erilaiseen asemaan turvallisuuden näkökulmasta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin mahdollistaakseen rajavartijoiden korvata virka-asun nimilaatta jollakin muulla yksilöivällä tunnisteella.

Toimenpidealoite TPA 71/2022 vp

Helsingissä 13.6.2022

Sebastian Tynkkynen ps
Lulu Ranne ps
Jussi Wihonen ps
Sanna Antikainen ps
Sheikki Laakso ps
Jari Ronkainen ps
Sami Savio ps
Veijo Niemi ps
Petri Huru ps
Kaisa Juuso ps
Jukka Mäkynen ps
Ritva Elomaa ps
Marko Kilpi kok
Jari Kinnunen kok